

Il Big Ben vegn restauraus.

Vesta dil renomau Brighton Palace Pier.

«Punting» els canals da Cambridge.

FOTOS N. ARPAGAU

Treis marcaus, treis olmas

Rapport da viadi

DA NAOMI ARPAGAU

Londra

Ils bus cotschens, fish and chips e la guardia roiala cun lur capetschas aultas da peil d'uors ein caussas tipicas ch'ins associescha cull'Engeltiara e cunzun cul marcau principal, Londra. Da veser ed era d'udir, dat ei cheu denton aunc ina massa auter. Il marcau intercultural ei gags, dad aults e la gliued ei semplamein «crazy». Cunzun a Camden Town, il quartier creativ dil marcau, entaupan ins ina massa persunalitads unicis. Perquei eis ei era in'obligazi-

un dad ir ad in musical sch'ins viseta Londra. Tuttina tgei producziun ch'ins viseta, ils artists universals perschuadan grond e pign. Per vegnir spert d'in liug a l'auter prendan ins il meglier las «undergrounds». En quels tunnels sutterrans semischeiden las melodias dils trompetists e violinists culla vusch calma che resuna mintga duas minutas digl aultplidader: «Please mind the gap!» e fa attent silla largia denter il tren e la plattafuorma.

Brighton

Cul tren da Londra en direenziun sid contonschan ins en mo in'ura Brighton. Sco

in dils pli renomai loghens per far dimoras d'emprer engles ha Brighton da porscher tut quei ch'in scolar desidera. Mar, differents festivals da musica, teater e litteratura, ed ina massa gliued giuvna digl entir mund che vegn ensemen cheu per passantar in bien temps.

Las «lanes» ein vias da shopping, ellas qualas ins sa palandrar da stizun a stizun e nua ch'ins vegn era culinaricamein buc alla cuorta. In'otra attracziun ein ils piers. Ord quellas terassas liungas che stendend dalla costa numerus meters sur la mar, han ins per part schizun baghegiu entirs parcs da divertiment. Buca re-

cumandau eis ei da magliar a Brighton gest alla riva, damai ch'ins resca schglioc l'attaca d'ina muetta freha.

Cambridge

In'ura viers il nord da Londra schai Cambridge. Cheu han biaras persunas cun ideas revoluzionaras luvrau, studegiu e viviu, per numnar entginas: Isaac Newton, Stephen Hawking, ils dus perscrutaders dalla structura da doppelhelix dalla DNA James Watson e Francis Crick, e schizun il scribent da «Winnie the Pooh» Alan Alexander Milne. Cun 31 «colleges» (scolas aultas ed universitads) vala

Cambridge per la Gronda Britannia sco il marcau da studi che stat denton adina en concurrenza cun Oxford che ha 39 colleges. Ils students selain denton buc influenzar da quei. Els ein leds dad haver ina buna schanza per gudignar daners sur las vacanzas da stad grazia als canals che meinan tras il marcau da Cambridge. Tier il «punting» vegn numnadamein ina gruppa da turists navigada sin ina barchetta sur il flum entuorn las universitads. Emprer davart la historia dil marcau san ins era els numerus museums ch'ei dat cheu e che pretendan plinavon gnanc entrada.

Char'Engiadina

DA ALINA MÜLLER

■ **Co gira uschè pro tai? Laiva be sveltin scriver at dir ch'eu sun rivada bain darcheu a chasa.** I'm ha fat grond plashair da't vzair davo tant temp darcheu üna jada. D'eira ils ultims ons halt ün pa cumplichà da far giò alch cun tai. Tü est bainschi relativ flexibla che chi pertocca il temp cha tü stast a disposiziun per inscunter. Bun, oter co d'inviern scha tü hast üna pitschna crisa e serrast bod tuot las vias per at raggiundscher. Quai es però schon okay, minchatant as douvra eir ün pa temp per sai. Lura esa schon legitim da's isolar ün pa. Quai nu fetscha neir oter. Schi's ha simplamaing bier intuorn las uraglias ed id es fraid ed i naiva, lura nu's haja minchatant simplamaing nöglia vöglija da vzair amo üna pruna umans. Lura sera eir meis pass dal Güglia o dal Flüala persunals. Quels chi lessan lura alch da mai, dessan halt spettar, fin ch'eu am n'ha remissa (o tour il Veraina ed investar alch raps). In tscherts regu-

ards eschna listess fich sumgliant. Quai n'haja schon badà, d'ürant mia visita. Ma che chi d'eira plüchöntschi difficil a regard la prouva da'n inscunter: Vis geografic est pac flexibla, nun? E pro mai esa güsta l'incuntrari: Eu n'ha pac temp. Stüdi ed uschè, sast. Ma per la paja d'eira bier in viadi. Nussas duos nu d'eiran ils ultims ons güsta uschè cumpatiblas. Eir in general am para.

Ma davo divers ons haja per furtüna listess funcziunà: Nus vain passantà bundand ün'eivna insembel. I's ha però schon badà cha nus ans vain vivüdas ourdgioter. O nu't para eir? Per l'üna veivast tü be plü amo üna stanza da giast per mai. Uschiglö vaivast adüna üna stanza uschè propcha plü o main fixa. Uschè üna cha'ls paraints survegnan schi fan visita. Uossa veivast be plü amo üna chi's da a cuntschains distnats. Ils prüms dis am steiva schon adüsar ün pa vi quella situaziun nouva. Ma quai es schon in uorden. Eu at n'ha laschada massa lösch dalla vart, es bain cler cha tü nu spettast sün

mai. Quai nu vessa brich fat oter. E per l'otra ans vaina simplamaing eir sviluppadas in fich differentas direenziuns. Eu n'ha l'impreschiun cha tü t'hast eir müdada ferm.

Tü hast uossa otras persunas intuorn tai co plü bod. Eu nu cugnuosch d'inar amo inchün chi'd es pro tai. Eu nu't less gnir massa dastrusch e mia vista nun es dal sgüra gnanca zich objectiva, ma eu n'ha l'impreschiun, cha tschertas persunas at nüzchan oura ün pa. Ellas sun simplamaing là pervi cha tü est güsta in moda. Ed eu pens, ch'els nu resguardan teis caracter, els nu discuorran tia lingua. Els s'impratunischan da tai. Quai am fa schon ün pa trista. Ma minchatant as stoji ir tras curiosas fasas per far progress. Eu speresch cha quista fasa at pourta inavant sün tia via. Nu'm piglast dal mal quel commentari, nun?

Pervi cha: Eu vaiv adonta da tuot il sentiment da gnir a chasa cur ch'eu at n'ha vissa. Gnir a chasa es sco chi's sa ün sentiment relativ complex. Ma i d'eira ün bel sentiment prüv. I d'eira fich bel, da's saintir darcheu üna jada uschè. Nu vaiva insè gnanca spettà d'avair ün tal sentiment. Ma inse nun esa gnanca da star stut: Nus vain passantà divers ons da mi'uffanzia insembel ed eu vaiva blers bels mumaints pro tai. Quai vaiva displaschaivelmaing bod invlidà.

Eu nu't less imprometter, cha no giain dad hoz inan in ün futur cumünavel. Eu crai, per quai nun eschna tuottas duos amo na prontas. Ma chi sa, fors ch'ün di varaina darcheu üna fasa cun üna relaziun plü stretta. Las schanzas sun uossa in mincha cas plü grondas davo noss'eivna cumünavel. Crajast eir? Eu m'allegri sün nos prossiem inscunter.

Maila cotschna (5)

RAQUINT CUNTINUÀ
DA VIOLA CADRUVI

■ **Sur la fatscha da ses vischin sa filan nattas. Nattas finas precisas, sco tratg cun la maschina da cuser cun fil rosa cler. Ella n'è uschiglio nagina che guarda pitgiv, insumma betg.** Ma ella na po betg sa schliar. Las nattas finas. E lura savura el dad opium 1977. Il parfum da sia tatta. Puspè ils maletgs e las regurdientschas en ses chau. Ella stauscha davent ils patratgs. Tgi è quest tip?

E lura turna el il chau. Sin la vart sanestra da sia fatscha cuntinueschan las nattas. Ussa ch'ella vesa l'entira fatscha craja ella da vesair in muster. Ina staila engravada en sia fatscha, sur la gauta vi va in pez engiu, in ensi sur l'ureglia, in sur il frunt, lura cuntinuescha il muster da tschella vart da la fatscha e finescha en in piz sin il mintun.

Spert guarda ella puspè sin il laptop davant ella. Il tren rampluna sur ils binaris cura ch'il maun da ses vischin cumpara puspè en sia vista. El mussa sin ses monitor. Gnervus prenda ella giu ses uregliers, plain sgarschur ch'il um vules far ina scena perquai ch'ella ha guardà talmain sin sias nattas. Betg ch'ella na fiss en general betg per ina buna dispita publica, questa odor. E las nattas. «S'interesseschas per chauns?» dumonda el. Ella na sa betg sch'ella duess esser levgiada u enervada. Smalltalk. La chaussa pli nuncessaria e pli stentusa, anc avant la funcziun da telefonar dal smartphone. Tgi dovre da quellas chaussas? Ma bun, ella ha ina nauscha conscienza perquai ch'ella ha guardà sin sias nattas e respunda pia: «Na, jau fatsch la website per in allevatur.» «Momo», respunda el. Momo. Sco sia tatta. Pir ussa percorsa ella ch'el di-

scurra rumantsch cun ella. «Ès ti dal Grischun?» dumonda ella e sa turpegia el medem mument per la tuppia dumonda. Danunder duess el uschiglio esser? El surri. El para da pensar il medem, ma respunda lura: «Na, mo mes geniturs.» Aha. Ella dat dal chau. Il curt discurs para dad esser a fin, ella less schon esser levgiada cura ch'il um sa drizza puspè ad ella: «Pudessas era far ina tala website per mai?»

Ella less schon revolver ils eglis, ma sa retegn gist anc. Ella enconuscha tals tips. Han il sentiment ch'ella possia far in pau lavur gratuita per els, bun martgà, perquai ch'ella para talmain giuvna u simpatica u perquai ch'ins as ha entupà sin talmain casuala moda. Empè d'ina resposta fitg maltscheca sa decida ella dentant per ina resposta mez-maltscheca: «Quai custa aber.» «Daners n'èn nagin problem.» Ussa revolve ella propi ils eglis. Tals blaguns ha ella fitg gugent. Ella sa volva puspè envers ses laptop. «Na propi», agiunta el. «Lura va toch tar ina fatschenta», di ella e vul puspè tschentar si ils uregliers. «Gliez na va betg», respunda el cun in surri. «E pertge betg?» «Perquai ch'il cuntegn da questa pagina vegn probabel ad esser in pau delicat.»

Scrit sin mes telefonin/cuntinuaziun suonda

